

ana korero, tana waiata, me te reo ka rite ano ki tona. He tino taonga tenei mihini hei pupuri i nga reo, i nga poroporoaki a nga whanaunga, mo te mate rawa ake ratou ko a ratou kupu e mahue iho ana ki muri nei, hei tangi ma nga mea ora, a ma tenei e whakaputake te tikanga o euei kupu na, "Na taua mea nei ano, ahakoa mate ia e korero ana ano ia." Hiperu xi. 14.

Ko tekinematokarawhe, he whakaahua ne, ano, engari haereere ai. Kitea atu ai te tangata, me te kararehe ranei e haere ana, e oma ana. Ko tetahi whakaahua pai i kite au, he whare wera. I kitea atu nga tima tinei ahi e haere ana, me te tangi ano nga pere; i kitea atu te whare wera me te whakao-ranga o nga tangata o roto. He nui nga whakaahua i whakamatakitakitia, e kore e poto te korero.

Ko te eki-rei, he mihini titiro i nga wheua o te tangata, ara ko nga mea ngohengohe e ngaro, heoi ano e kitea, atu ko nga mea maro anake. I puritia e ahau taua mihini ki taku ringa matau, katahi au ka titiro ki taku ringa mauui. Kore rawa i kitea e au he kiri he kikokiko ranei i runga i taku ringa mauui, ko nga iwi anake te kitea atu ana. E meinga ana taua mihini hei titiro mo nga waewae, mo nga ringaringa whati ranei. Ma taua mea ka tino mohio te takuta ki te ahua o te whati. I hou te ngira ki roto i te waewae o tetahi tangata, a kahore i mohiotia e te takuta kei whea ranei, otira na taua mihini ka kitea. Mehemea ka tirohia te waewae i roto i te puutu, heoi ano nga mea e kitea ko nga neera o te puutu, ko nga iwi, me nga matikuku o te waewae. Tera ake te huhuatanga o nga raweke a te eki-rei.

E mohio katoa ana te tangata ki te terekarawhe, me te terewhona, nga waea mau korero a te Pakeha. Otira inaianei kua kitea ano e te Pakeha tetahi mihini hei kawae i te korero, penei me te terekarawhe, engari kahore kau he waea, ko te korero ka rere noa iho i te takiwa. Ta te Pakeha pai! Ko te whonokarawhe na tetahi tangata o Amerika i kite, ko Etihana te ingoa. Inaianei, kei te hanga tona tamaiti i tetahi mihini tino whakamiharo atu, ara he mihini hei whakaatu i nga whakaaro o te tangata! Hei whakaatu i nga whakaaro o te tangata, nga whakaaro pai, me nga whakaaro kino. Ka mau te wehi o te mahi a te Pakeha! E oti ranei i a ia, e aha ranei! Ae, he mihini tino whakamiharo tenei, mehemea ra ia ki te oti, engari he mea e tino wehingia e te

tangata. Kowai oti te tangata e pai kia whakaaturia ona whakaaro ki te ao? Ahakoa, pehea te aroha o te tangata ki tona hoa, tera ano etahi whakaaro ona e kore rawa ia e whakaakia mohio tona hoa. Pai atu te mate i te mohiotia o nga whakaaro. Otira e nga hoa ahakoa kaore o tatou hoa, o tatou whaea ranei, e mohio ki nga whakaaro o tatou ngakau, e rite ana o tatou ngakau, ki te pukapuka e korerotia ana e te Atua. E mea ana a Ihowa, "Na, nga mea e puta ake ana i roto i o koutou wairua, mohio tonu ahau." Ehekiere xi. 5. Kia whakama tōtōu, kia numinumi, kia wehi. He mea tino kaha nga whakaaro o te tangata ki te whakapai, ki te whakakino ranei i tona wairua. I mea te tangata tino matau a Horomona, "Na, tana (ara ta te tangata) e whakaaro ai i roto i to a ngakau, pera tonu ia." Whakatauki xxiii. 7. Ki te whakaaro tonu te tangata i nga whakaaro kino ka kino ano taua tangata, a ki te whakaaro ia i nga whakaaro pai, ki te aroha o te Atua ka pai haere ano ia. Na te kino o nga whakaaro o te tangata, i puta ai te kanga, me nga korero kino i tona mangai, ara na te puhake o tona ngakau i era mea. I mea a te Karaiti, "He purenataka hoki mo te ngakau nga kupu a te mangai." Matiu xii. 34. He mea pouri tenei na toku ngakau, ara te kore o te Maori e wehi ki te korero kino. E rongo ana ahau ki te Maori e korero ana i nga kupu tino kino rawa i te aroaro o nga tamariki, o nga wahine ranei. Kaore rawa etahi tangata e wehi mai i to te wahine tu, ka tawai tonu, ka korero kino i runga i te tinihanga. E hoa ma, whakamutua tenei mahi, whakahonoretia nga wahine. Kauga hoki tatou e ako atu i nga korero kino a nga Pakeha tutua. Kauga e penei na, e nga tamariki taane, ma te puta o te kanga, ka rawe ai te tangi a te reo ihi. Ko nga tangata tino mohio ki te reo Pakeha kaore e kanga ana. A he aha te rongoa mo tenei mate mo te ngakau kino, me te reo paru? Tapaea atu nga ngakau hei nohonga mo te Karaiti, me tona Wairua Tapu, kia riro ai nona nga whakaaro, mana e pehi, e whakaputu te ngakau, ara kia rite ai ki nga kupu a tetahi o a tatou inoi:—

"E te Atua Kaha rawa, e tuwhera ana nga ngakau katoa ki a koe, e mohiotia ana nga hiahia, e kore hoki e ngaro i a koe te mea huna; Whakahangia iho tou Wairua Tapu hei whakama i nga whakaaro a o matou ngakau, kia tino aroha ai matou ki a koe, kia tika ai te whakanui i tou Ingoa